

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА
И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ**

**ПРАВИЛНИК
О ХРАНИ НАМИЈЕЊЕНОЈ ЗА УПОТРЕБУ У
ЕНЕРГЕТСКИ ОГРАНИЧЕНОЈ ИСХРАНИ ЗА
СМАЊЕЊЕ ТЈЕЛЕСНЕ МАСЕ**

Бања Лука, октобар 2017. године

На основу члана 38. став 6. Закона о храни („Службени гласник Републике Српске“, број 19/17) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12, 121/12, 15/16 и 57/16), министар здравља и социјалне заштите, уз прибављено мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, дана __. октобра 2017. године, доноси

**ПРАВИЛНИК
О ХРАНИ НАМИЈЕЊЕНОЈ ЗА УПОТРЕБУ У
ЕНЕРГЕТСКИ ОГРАНИЧЕНОЈ ИСХРАНИ ЗА
СМАЊЕЊЕ ТЈЕЛЕСНЕ МАСЕ**

Члан 1.

Овим Правилником прописују се захтјеви за састав и декларисање хране намијењене за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе.

Члан 2.

(1) Храна намијењена за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе је храна посебног састава којом се по упутствима субјекта у пословању са храном за употребу замјењује цјелокупна дневна исхрана.

(2) Храна намијењена за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе користи се под докторским надзором.

Члан 3.

Храна намијењена за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе приликом стављања на тржиште, осим услова прописаних овим правилником, треба да испуњава и услове који су прописани посебним прописом о храни за посебне прехранбене потребе и прописом о садржају и начину вођења регистра хране за посебне прехранбене потребе, регистра додатака исхрани и регистра хране обогаћене нутријентима.

Члан 4.

Сви појединачни саставни дијелови који чине храну намијењену за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе, приликом продаје, морају бити садржани у истом паковању (амбалажи).

Члан 5.

(1) Назив хране намијењене за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе под којим ће се продавати је: "Замјена за цјелодневну исхрану при енергетски ограниченој исхрани",

(2) Декларација хране намијењене за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе, осим услова прописаних прописом о пружању информација потрошачима, садржи и сљедеће обавезне податке:

1) енергетску вриједност изражену у kJ и kcal, садржај бјеланчевина, угљених хидрата и масти, изражених у бројчаном облику на одређену количину готовог производа препорученог за употребу,

2) просјечну количину сваке минералне материје и витамина изражену у бројчаном облику на одређену количину готовог производа који се препоручује за употребу у цјелодневној исхрани наведене у тачки 5. Прилога 1. , који се налази уз овај Правилник и чини његов саставни дио,

3) упутства за одговарајућу припрему, када је то потребно и изјаву о важности придржавања тих упутстава,

4) ако производ, када се употребљава по упутству произвођача, осигурава дневни унос полиола већи од 20 g дневно, мора се приложити изјава да та храна може имати лаксативно дјеловање,

5) упозорење о важности довољног дневног уноса течности;

(3) Просјечна количина сваке минералне материје и витамина из става 2. тачка 2. овог члана треба да буде у складу и са посебним прописом о пружању информација потрошачима.

(4) Декларација хране намијењене за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе садржи и изјаву да храна осигурава довољне дневне количине свих неопходних хранљивих материја.

(5) Није дозвољено у декларацији, презентацијама и рекламирању ове хране, као резултат њене употребе, наводити нити истицати податке који се односе на вријеме и количину изгубљене тјелесне масе.

Члан 6.

(1) Основни састав хране намијењене за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе прописан је у Прилогу 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

(2) Табела потреба за аминокиселинама садржана је у Прилогу 2. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 7.

Даном ступања на снагу овог правилника престају се примјењивати одредбе Правилника о условима у погледу здравствене исправности дијететских намирница које се могу стављати у промет ("Службени лист СФРЈ", бр. 4/85, 70/86 и 69/91).

Члан 8.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске"

Број: 11/08-052-37/17

Датум: 23.10.2017. године

МИНИСТАР

Драган Богданић, др мед.

ПРИЛОГ 1.

ОСНОВНИ САСТАВ ХРАНЕ НАМИЈЕЊЕНЕ ЗА УПОТРЕБУ У ЕНЕРГЕТСКИ ОГРАНИЧЕНОЈ ИСХРАНИ ЗА СМАЊЕЊЕ ТЈЕЛЕСНЕ МАСЕ

Основни састав хране намијењене за енергетски ограничену исхрану за смањење тјелесне масе се односи на храну припремљену за употребу која се ставља на тржиште или се припрема према упутству субјекта у пословању са храном.

1. Енергија

а) Енергија коју осигурава храна намијењена за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе не смије бити мања од 3 360 kJ (800 kcal) ни већа од 5 040 kJ (1 200 kcal) за укупни дневни унос.

2. Бјеланчевине

а) Бјеланчевине садржане у храни намијењеној за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе морају осигурати најмање 25% и највише 50% укупне енергије производа. Количина бјеланчевина не смије бити већа од 125 g.

б) Одредбе о бјеланчевинама наведене у тачки 2. а) овог прилога односе се на бјеланчевине чији је хемијски индекс једнак индексу референтне бјеланчевине наведеном у Прилогу 2. овог правилника. Ако је хемијски индекс мањи од 100% референтне бјеланчевине, минималне количине бјеланчевина морају се повећати. У сваком случају, хемијски индекс бјеланчевине мора бити најмање 80% индекса референтне бјеланчевине.

в) Хемијски индекс значи најмањи однос између количине сваке есенцијалне аминокиселине испитиване бјеланчевине и количине сваке одговарајуће аминокиселине референтне бјеланчевине.

г) Додавање аминокиселина дозвољено је искључиво за побољшање хранљиве вриједности бјеланчевина и само у односима који су неопходни за ту сврху.

3. Масти

а) Енергија која се ослобађа из масти за храну намијењену за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе не смије прелазити 30% укупне расположиве енергије производа намијењеног за дневну исхрану.

б) Количина линолне киселине (у облику глицерида) не смије бити мања од 4,5 g.

4. Прехрамбена влакна

Садржај прехрамбених влакана у храни намијењеној за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе не смије бити мањи од 15 g и виши од 30 g у укупном дневном уносу хране.

5. Витамини и минералне материје

а) Храна намијењена за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе мора у укупном дневном уносу хране осигурати најмање 100% количину витамина и минералних материја наведених у Табели 1. овог прилога.

Табела 1. Препоручен дневни унос витамина и минерала за особе старије од 18 година

Назив заштитне материје	Мјерна јединица	Препоручен унос
Витамин А	($\mu\text{g RE}$)	700

Витамин Д	µg	5
Витамин Е	mg - ТЕ	10
Витамин Ц	mg	45
Тиамин	mg	1,1
Рибофлавин	mg	1,6
Ниацин	Mg-NE	18
Витамин Б6	mg	1,5
Фолат	µg	200
Витамин Б12	µg	1,4
Биотин	µg	15
Пантотенска киселина	mg	3
Калцијум	mg	700
Фосфор	mg	550
Калијум	mg	3100
Жељезо	mg	16
Цинк	mg	9,5
Бакар	mg	1,1
Јод	µg	130
Селен	µg	55
Натријум	mg	575
Магнезијум	mg	150
Манган	mg	1

ПРИЛОГ 2.

ПРЕГЛЕД ПОТРЕБА ЗА АМИНОКИСЕЛИНАМА

	g/100 g бјеланчевина
Цистин + метионин	1,7
Хистидин	1,6
Изолеуцин	1,3
Леуцин	1,9
Лизин	1,6
Фениланин + тирозин	1,9
Треонин	0,9
Триптофан	0,5
Валин	1,3

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРАВИЛНИКА О ХРАНИ НАМИЈЕЊЕНОЈ ЗА УПОТРЕБУ У
ЕНЕРГЕТСКИ ОГРАНИЧЕНОЈ ИСХРАНИ ЗА
СМАЊЕЊЕ ТЈЕЛЕСНЕ МАСЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Правилника о храни намијењеној за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе, налази се у члану 38. ставу 6. Закона о храни („Службени гласник Републике Српске“, број 19/17) којим је прописано да ће министар здравља и социјалне заштите уз прибављено мишљење Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде донијети правилнике којима се прописују услови у погледу захтјева о квалитету, саставу и врсти информација и листи супстанци које се могу додавати храни за посебне прехранбене потребе, као и начин и услови означавања и њеног стављања на тржиште.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

У складу са тежњама Републике Српске да усклади своје законодавство са прописима Европске уније, потребно је донијети правилник који ће, у мјери у којој је то у овом тренутку могуће, бити усклађен са Директивом Комисије 96/8/EZ од 26. фебруара 1996. о храни намијењеној смањењу тјелесне масе при енергетски ограниченој исхрани задњи пут измјењене Директивом Комисије 2001/29/EZ од 30. маја 2007.

На Правилник о храни намијењеној за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе, Министарству здравља и социјалне заштите Републике Српске достављено је мишљење Министарства за економске односе и регионалну сарадњу Републике Српске, број:

III РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

Чланом 38. став 6. Закона о храни („Службени гласник Републике Српске“, број 19/17) прописано је да ће министар здравља и социјалне заштите донијети правилнике којима се прописују услови у погледу захтјева о квалитету, саставу и врсти информација и листи супстанци које се могу додавати храни за посебне прехранбене потребе, као и начин и услови означавања и њеног стављања на тржиште. У складу са чланом 38. став 2. Закона о храни, храна за посебне прехранбене потребе подразумијева, између одсталих, и храну намијењену за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе.

V ПРОВОЂЕЊЕ КОНСУЛТАЦИЈА У СКЛАДУ СА СМЈЕРНИЦАМА ЗА ПОСТУПАЊЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА УПРАВЕ О УЧЕШЋУ ЈАВНОСТИ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр.123/08, 73/12) проведен је поступак консултација.

IV ПРАВНА РЈЕШЕЊА

Чланом 1. предложеног правилника одређен је предмет регулисања истог.

Чланом 2. овог правилника дефинисана је храна намијењена за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе.

Чланом 3. овог правилника наведени су прописи чије одредбе, поред овог правилника, треба да задовољава храна намијењена за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе.

Чланом 4. овог правилника прописано је да су сви појединачни дијелови производа намијењених као замјена за цјелокупну дневну исхрану садржани у итом пакоању.

Чланом 5. овог правилника прописано је декларисање хране намијењене за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе.

Чланом 6. овог правилника прописан је основни састав хране намијењен за употребу у енергетски ограниченој исхрани за смањење тјелесне масе, који је детаљно образложен у Прилогу 1. овог правилника и табела потреба за аминокиселинама, која је садржана у Прилогу 2. овог правилника.

Чланом 7. овог правилника прописано је да даном ступања на снагу овог правилника престаје да се примјењује Правилник о условима у погледу здравствене исправности дијететских намирница које се могу стављати у промет (Сл. лист СФРЈ бр. 4/85, 70/86, 69/91).

Чланом 8. овог правилника дефинисано је да овај правилник ступа на снагу осам дана од дана објављивања у Службеном гласнику Републике Српске.

VI ПОТРЕБНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

За спровођење овог Правилника нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Српске.

Број: 11/08-052-37/17

Датум: 23.10.2017. године

МИНИСТАР

Драган Богданић, др мед.